

مدتی است که لایحه «تأمین امنیت زنان در برابر خشونت» از دولت به قوه قضائیه رفته و در دست بررسی است. در همین مدت، نمایندگان مجلس و به‌خصوص اعضای فراکسیون زنان مجلس پیگیر این لایحه از قوه قضائیه بوده و در این میان نیز مصاحبه‌های متعددی با رسانه‌ها در دفاع از این لایحه داشته‌اند. اما طی روزهای گذشته، انتشار یادداشتی از زهرا آیت‌اللهی، رئیس شورای فرهنگی – اجتماعی زنان در روزنامه کیهان، باعث شد تا رسانه‌ها و کانال‌های فضای مجازی بخش‌هایی از یادداشت آیت‌اللهی در نقد لایحه خشونت را پرزنگ کنند و به نقد صحبت‌های او بپردازند. همچنین برخی از اعضای فراکسیون زنان مجلس و نیز معصومه ابتکار، معاون امور زنان ریاست جمهوری و اکنتش‌هایی در رد رویکرد رئیس شورای فرهنگی – اجتماعی زنان داشتند.
پایگاه خبری فرهنگ خانه، برای روشن شدن مواضع شورای فرهنگی – اجتماعی زنان نسبت به مسئله خشونت علیه زنان در کشور گفت‌وگویی با زهرا آیت‌اللهی رئیس این شورا انجام داده است

که در ادامه می‌خوانید.

✽ خانم آیت‌اللهی، شما مطلبی در مورد لایحه خشونت علیه زنان نوشیده که انتشار آن سروصدای زیادی به پا کرده. شما با تصویب قانونی که مانع خشونت علیه زنان شود مخالف هستید؟

اتفاق من به شدت اعتقاد دارم که ما نیازمند قانونی هستیم که از زنان مظلوم حمایت کند و مانع شود که در خانه یا جامعه به زن ظلم شود. در آن مقاله مخالفتم من بیشتر با الگوبرداری لایحه از نگرش‌های فمینیستی بود که توسط هدف ۵ سند ۲۰۳۰ پیگیری می‌شود. به همین دلیل عنوان مقاله را نیز «لایحه امنیت زنان در برابر خشونت یا سند ۲۰۳۰» قرار دادم.

✽ ادعای فردی این است که خشونت علیه زنان مخالفید. اگر با خشونت مخالفید، چرا این لایحه نمی‌تواند پاسخ‌گو باشد؟

من با ظلم نسبت به زنان مخالف هستم؛ چون گاهی ظلم بدون خشونت اتفاق می‌افتد، به قول مشهور با پنبه سبزییدن. کلمه خشونت را اسناد سازمان ملل می‌گوید ولی ما مطابق فرهنگ اسلامی خودمان کلمه ظلم را به کار می‌بریم.

بله من اعتقاد دارم که در مواردی به زنان ظلم می‌شود. این مسئله عام نیست؛ بسیاری از زنان هم در خانواده با عزت و احترام زندگی می‌کنند و در جامعه هم حضور محترمانه‌ای دارند. البته این به معنای انکار برخی از‌رها که در خانه توسط همسر یا پدر یا مادر اتفاق می‌افتد یا بعضی ستم‌ها که در محیط کار نسبت به زنان وارد می‌شود. متأسفانه امروز برخی مردان به خود اجازه می‌دهند همسر خود را بزنند، به او فحش و ناسزا بگویند یا دائماً او را تهدید می‌کنند تا از حقوق خود صرف‌نظر کند. ضعی پدر و مادرا هم متأسفانه به فرزندان خود ظلم می‌کنند؛ آنها را تنگ می‌زنند، یا وادار به تکی‌گری می‌کنند، یا آلوده به مواد مخدر می‌کنند و یا ظلم‌های دیگر. در محیط کار هم گاهی کارفرماها به زنان ظلم می‌کنند. حقوق مناسب به آنها نمی‌دهند، از آنها سوءاستفاده می‌کنند و آنها را تهدید می‌کنند تا در برابر ستم کارفرما اعتراضی نکنند.

✽ ممکن است آن گفته‌های شما استنباط شود که شما از طرح برخی از مفاد یادداشت خود پشیمانید؟

نه، من اصلاً مقاله هفته قبل خودم را با این جملات آغاز کرده بودم: «دفاع از حقوق مادی و معنوی همه قشر جامعه از وظایف اولیه حکومت‌ها و به خصوص حکومت اسلامی است. از جمله لوازم این دفاع وجود قوانین قضایی و حمایتگر از مظلوم و بازدارنده از جرم است. زنان به عنوان اصلی‌ترین قشر جامعه که نه تنها نیمی از پیکره اجتماع را تشکیل می‌دهند، بلکه تولد و تربیت نیم دیگر را نیز برعهده‌دار، باید از هر جهت مورد حمایت و مراقبت قرار بگیرند، چرا که هرگونه آسیب به جسم و روان و از این دو مهم‌تر شأن و منزلت آنان، آسیبی است که مستقیماً به خانواده و جامعه وارد می‌شود؛ از این‌روی بررسی

قوانین موجود و تدوین قانونی که حمایت این قشر ارزشمند را تأمین کند ضروری است. خشونت علیه زنان از جمله مسائل گریبان گیر همه جوامع از گذشته‌های دور بلکه هم‌زمان با حضور بشر بر روی کره خاکی بوده و هست. توجه به این مسئله مهم و اقدام لازم برای کاهش و کنترل آن و همت برای پیشگیری از بروز آن، وظیفه هر حکومتی به‌ویژه جمهوری اسلامی ایران است. خوشبختانه این مهم بارها و بارها در محافل حقوقی و نهادهای سیاست‌گذار امور زنان مطرح بوده و هست و اقداماتی پیرامون آن انجام گرفته؛ از جمله بندهای از قانون اساسی، قانون مدنی لایحه حمایت از خانواده، اصلاح قانون کار و… البته همه این تلاش‌ها نسبت به اهمیت موضوع یعنی امنیت زنان و حرست از منزلت زن مسلمان و خانواده بسیار ناچیز بوده و نیازمند گام‌هایی پس اساسی‌تر و جدی‌تر است.»

و در ادامه مطالب هم آورده بودم که: «چتر قانونی برای افشار مختلف باید به نحوی باشد که حتی یک فرد هم مورد ظلم واقع نشود. به‌خصوص یک زن آن هم در خانواده، امر مهمی که همواره مورد تأکید مقام معظم رهبری بوده

اجتماعی Ejtemaee @kayhan.ir

برهیز از ظلم به زن تأکید شده است. مانند بند ۲ که در حقوق فردی «حق زنسان را در برخورداری از تکریم»، لازم برشمرده و با بند ۱۷ که در حقوق خانوادگی پیش از ازدواج به «حق دختران در تأمین نیازهای عاطفی و روانی و برخورداری از رفتار ملاحظتم‌آمیز والدین و مصونیت دختران از خشونت‌های خانوادگی» تأکید کرده و با بند ۲۰ که در حقوق خانوادگی پس از ازدواج به «حق زن در سکونت مشترک و حسن معاشرت شوهر با او و لزوم تأمین امنیت روانی برای او» تصریح کرده و به او «حق اعتراض و طرح دعوا در مراجع قانونی درصورت سوءمعاشرت همسر» می‌دهد و با بند ۶۱ که در حقوق اجتماعی تأکید می‌کند زنان «حق مصونیت از تعرض گفتاری و رفتاری دیگران» را دارند.

✽ به جز تصویب سیاست‌های کلی، شورای فرهنگی – اجتماعی زنان و خانواده چه کار دیگری برای رفع ظلم از زنان انجام داده است؟

کسک به تصویب قوانین متعدد در مجلس برای حمایت از زنان.
جالب است بدانید اولین جایی که برای اصلاح قوانینش برای احقاق حقوق زنان اقدام کرد، شورای فرهنگی اجتماعی زنان بود. این شورا از سال ۱۳۷۱ طرح

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✦

✽ مشکلات اصلی این لایحه چه مواردی است؟

مهم‌ترین اشکال آن جرم‌انگاری‌های فراوان برای خطای پدران و شوهران در ماده ۳ و ۴ این لایحه است. جالب آن‌که در ماده ۳، خشونت نه تنها به فعل بلکه به ترک فعل هم اطلاق شده؛ علاوه‌بر آن عنوان کرده همین مقدار فعل این‌که یا ترک فعل بتواند موجب ورود آسیب به شخصیت زن یا… شود (نه این‌که واقعاً این اثر منفی حاصل شود بلکه همین مقدار که بتواند این اثر را داشته باشد؛ ولو این اثر حاصل نشود، این عمل جرم محسوب شده)، پدر، مادر یا شوهر یا… مجرم محسوب شده و مجازات می‌شوند؛ حتی اگر این امر عمداً اتفاق نیفتد و سهواً واقع شود. از همین‌رو در ماده ۳ و ۴ حتی عمد را در انجام فعل یا ترک فعل لحاظ نکرده است و پدر آن‌که در ماده ۵ تأکید کرده که اگر این خطا (ولو اندک) توسط پدر یا مادر یا شوهر (ابطله خانوادگی نسبی یا سببی) واقع شود، او به حداکثر مجازات محکوم خواهد شد و قابل تأمل آن‌که در مواردی از جمله بند ث ماده ۶ یا ماده ۱۶ تصریح شده اگر نتیجه‌ای بر رفتار این پدر یا مادر یا شوهر مترتب نباشد، باز هم آنها به حبس

تجزیی مجازات خواهند شد.

در ایسن لایحه بعد از ذکر انواع و اقسام رفتارهایی که می‌تواند مصداق خشونت علیه زنان محسوب شود، در نهایت در ماده ۲۰ عنوان می‌کند: «هر کس شخصیت و کرامت زن را مورد تهدید قرار دهد، بدون آن‌که عملاً مرتکب فعلی شود که مصداق خشونت‌های تعریف‌شده در موارد فوق باشد، به حبس تعزیری درجه ۷ یا جزای نقدی درجه ۶ محکوم خواهد شد.» و مطابق ماده ۵ اگر این فرد پدر یا مادر یا برادر یا شوهر این زن باشد، مجازات او تشدید خواهد شد. بزرگ‌ترین اشکال این لایحه همین جرم‌انگاری‌های متعدد برای خطاهای ولو جزئی است. به عنوان مثال در ماده ۴ در تعریف خشونت اقتصادی تصریح شده فردی که باعث ایجاد هرگونه محدودیت جزئی در برخورداری از یک درآمد شد زن در اکثر مجازات مجازات، حبس است. مادر یا شوهر باشد، مجازات او تشدید خواهد شد. مطلق این لایحه حتی اگر بسیاری از این خطاهای عمد نباشد و حتی اگر حد نباشد و حتی اگر مکرر نباشد و حتی اگر اثری بر آن مرتب نشود، این شوهر یا پدر یا مادر مجازات خواهد شد که در اکثر مجازات، مجازات، حبس است.

به راستی این قوانین با مبانی حقوق اسلام سازگار است؟ این نحوه جرم‌انگاری در موضوع خشونت علیه زنان خواسته یا نخواست‌ه منطبق با موازین فمینیسم جهانی است که در دفاع از جنس زن، خانواده را دچار آسیب می‌کند. این نحوه قانون‌گذاری افراد را از تشکیل خانواده به هراس می‌اندازد و هر چه ازدواج کاهش یابد، احتمال فساد در جامعه بیشتر خواهد شد.

✽ بالاخره چه باید کرد؟ شما هم قبول می‌کنید که به زن ظلم می‌شود و ادعا می‌کنید که می‌خواهید قبول توصیه‌های رهبری کاری کنید که قانون با افرادی که تعدی به زن را حق خودشان می‌دانند برخورد سخت بکند.

این لایحه دارای وجوه مثبت زیادی هم هست؛ باید این لایحه اصلاح شود. آنچه منطبق با دیدگاه‌های فمینیستی است و با فرهنگ ایرانی – اسلامی ما تعارض دارد، حذف شود. علاوه‌بر آن مباحث دیگری هم که می‌تواند کمک کند تا این ظلم به زن پیشگیری شود که به دلیل عدم توجه به نگرش‌های فمینیستی حاکم بر اسناد سازمان ملل به آن توجه نشده، در این لایحه گنجانده شود.

✽ مثلاً چه مواردی؟
مثلاً لایحه نسبت به پیشگیری از زمینه‌های خشونت‌زا ساکت است و یا مثلاً لایحه به نقش قاضیل در حمایت از زن ستم‌دیده توجهی نکرده است. در دستورالعمل‌های غربی از آن‌جا که در غرب قاضیل معنا و مفهوم واقعی خود را از دست داده، این مسئله توجه نمی‌شود ولی در فرهنگ اسلامی و فرهنگ اصیل ایرانی قاضیل نقش بسیار مهمی در حمایت از زن دارد؛ این‌که اسلام این‌قدر بر سله رحم تأکید می‌کند یعنی باید ارتباط قاضیل مستحکم باشد که یکی از کارایی‌های آن حمایت این قاضیل از آن فردی است که دچار مشکل

مثلاً لایحه نسبت به پیشگیری از زمینه‌های خشونت‌زا ساکت است و یا مثلاً لایحه به نقش قاضیل در حمایت از زن ستم‌دیده توجهی نکرده است. در دستورالعمل‌های غربی از آن‌جا که در غرب قاضیل معنا و مفهوم واقعی خود را از دست داده، این مسئله توجه نمی‌شود ولی در فرهنگ اسلامی و فرهنگ اصیل ایرانی قاضیل نقش بسیار مهمی در حمایت از زن دارد؛ این‌که اسلام این‌قدر بر سله رحم تأکید می‌کند یعنی باید ارتباط قاضیل مستحکم باشد که یکی از کارایی‌های آن حمایت این قاضیل از آن فردی است که دچار مشکل

محورهای آن را هم مبتنی بر نگرش اسلامی تنظیم کرده و در لایحه بینید.

بعنوان‌مثال آنجا که خشونت اجتماعی مطرح است ترویج بی‌حجابی هم خشونت جنسی علیه زنان دیده می‌شود چون کرامت انسانی زن را زایل کرده و او را به یک شیء جنسی تنزل جایگاه می‌دهد. در نگرش غربی «پدن زن» در اختیار اوست و حق دار هر چه بخواهد با آن بکند ازاین‌رو حجاب می‌شود خشونت علیه زنان درحالی‌که در جامعه اسلامی قوانین خدایی است که برای زن و مرد تعیین تکلیف می‌کند. هم در خانواده و هم در جامعه در یک جامعه مشکلات این جامعه مبانی با نگرش جامعه غربی اومانیستی متفاوت می‌شود به همین رو کیی‌پردازی از غرب در این جامعه به‌عوض رفع مشکل آسیب‌زا بوده

و ایجاد نابسامانی می‌کند.

- لازم است هم برنامه‌ها برای اجرا و هم قانون برآمده از فرهنگ و عرف و واقعیت جامعه خودمان باشد همان‌طور که مردم خواسته‌اند و جامعه اسلام را برای زندگی انتخاب کرده. کیی‌پردازی‌های از غربی به‌عنوان راهکار برای رفع مشکلات این جامعه غریب و خواست است.

- آموزش فراگیر و گسترده در جهت تبدیل اهداف تعیین‌شده به فرهنگ عمومی و عرف که خود قبل از قانون نقش بازدارندگی دارند.
قبل از آموزش در جهت عرف خشونت و تربیت جامعه در جهت رفع آن کدام خانه است که در آن خشونت نیست؟ برخورد‌های قانونی با کدام خانه خواهد بود و با کدام خانه خواهد بود؟

آموزش و اخلاق محوری، ضرورت اول

از هر چیز مهم‌تر این است که سیاست و برنامه و فعالیت فرهنگی و قانون‌گذاری برای سلامت خانواده و رفع مشکلات زنان و خانواده بر طبق عرف، و واقعیت موجود در جامعه خودمان باشد نه کیی‌پردازی از غرب که به دلایل مختلف سننختیتی با جامعه ما ندارد. همیشه در جامعه ما اگر زن در خانه دچار مشکل می‌شده به خانه نزدیک‌ترین افراد دلسوز و حامی خود می‌رفت. آنجا هم احساس حمایت می‌کرده هم احساس امنیت و هم ساده‌ترین راه بوده. در غرب چون این رابطه‌ها قطع است به دلایل دیگر راهی

صفحه ۸
شنبه ۱۲ دی ۱۳۹۶
۱۴ ربیع‌الثانی ۱۴۳۹ – شماره ۸۰۲۱۸

✽ به شدت اعتقاد دارم که ما نیازمند قانونی هستیم که از زنان مظلوم حمایت کند. در آن مقاله مخالفت من با الگوبرداری لایحه از نگرش‌های فمینیستی بود که در هدف ۵ سند ۲۰۳۰ پیگیری می‌شود.

شده است. قرآن هم تأکید می‌کند در اختلافات خانوادگی ابتدا زن و شوهر با نصیحت یکدیگر مشکلات را رفع کنند، اگر نصیحت فایده‌ای ندارد از فردی از خانواده آروغ خراب می‌کنند یا او وجود دخالت قاضیل دلسوز باز به زن ظلم می‌شود، می‌توان دخالت مراکز انتظامی یا قضایی را پشتیبان زن قرار داد. **✽ شما چه بخش‌هایی از این لایحه را مثبت می‌دانید و مثلاً اگر بنا بر آن شود که شورای زنان لایحه‌ای برای رفع ظلم از زنان تهیه کنید، چه بخش‌هایی از این لایحه را مورد استفاده قرار می‌دهید؟**

لایحه‌ای که برای این موضوع آماده می‌شود باید به جای ماده ۹ در ۳۳ صفحه با این همه گستردگی، دارای تعداد کمتری ماده باشد که موارد حد ظلم به زنان را پیش‌بینی کرده و ضمانات اجرای کارآمد و مؤثر برای پیشگیری از ظلم به زن و حمایت از زن ستم‌دیده پیش‌بینی کند. در مصادیق این ظلم‌ها، آسیب‌هایی که به مورد زن وارد می‌شود، رفتارهایی که ضرر و آسیب روانی به زن وارد می‌کند و موارد تبعیض و تعرض جنسی به زن باید حتماً ذکر شود و با استفاده از ابزارهای قانونی، هم از این ظلم‌ها پیشگیری شود و هم زمانی که در معرض این ظلم‌ها قرار گرفته‌اند به سرعت مورد حمایت قرار گیرند.

✽ بسا چه ابزاری می‌خواهید زنی را کسه در خانه تنگ می‌خورد نجات دهد؟ چگونه می‌خواهید دختری را که در خانواده مورد تجاوز قرار می‌گیرد یا کودکی که توسط پدر یا مادرش به فروش می‌رسد را نجات دهید؟

می‌توان همه افرادی که شاهد یا مطلع از چنین جنایت‌هایی هستند مسئول گزارش‌های قرار داد، به‌مأموران انتظامی آموزش داد که در موارد بحرانی به سرعت مداخله داشته باشند و زن مظلوم را از فضای وقوع این ستم نجات دهند. می‌توان پس از نجات زن از مکان وقوع این ظلم و ستم، ابتدا با مشورت با زن، قاضیل زن را در صورت دارا بودن صلاحیت‌های اولیه برای حمایت از این زن، مسئول حمایت او قرار داد. می‌توان از مشاور برای راهنمایی زن برای تغییر وضعیت او به وضعیت مطلوب روانی و از پزشک ویژه برای درمان سریع صدمات جسمانی وارد بر زن استفاده کرد. می‌توان مجازات‌هایی برای آن که پس از زن چنین ظلم‌هایی کرده تعیین کرد؛ به گونه‌ای که بازدارنده بوده و زن بسا از ارتکبش به‌خانه چنین ستم‌هایی را تجربه نکند. می‌توان مشاورانی را مسئول ارائه مشاوره رایگان به شوهر یا پدر یا مادر قرار داد تا اگر امکان اصلاح مجازات دارد، این مسئله اتفاق بیفتد و البته راهکارهای دیگری که به برخی از آنها در مواد ۴۳ تا ۴۹ این لایحه‌هاشده است، شده و البته در این لایحه باید مجازات حبس را فقط به موارد لازم محدود کرد؛ چراکه اساساً نظام قضایی ما به دلیل محدودیت در ایجاد زندان‌های استاندارد هم‌اکنون نیز به دنبال مجازات‌های جایگزین حبس است.

برای دفاع از زن داره، کمک می‌گیرند. قاضیل دلسوز هستند و بستگان خود را مانند پاره تن خود می‌دانند و از او دفاع می‌کنند. حال اگر زن مظلومی قاضیل ندارد یا قاضیل او حامی او نیستند یا افراد قاضیل افراد فمیده‌ای نیستند و بدتر اوضاع را خراب می‌کنند یا او وجود دخالت قاضیل دلسوز باز به زن ظلم می‌شود، می‌توان دخالت مراکز انتظامی یا قضایی را پشتیبان زن قرار داد.

✽ شما چه بخش‌هایی از این لایحه را مثبت می‌دانید و مثلاً اگر بنا بر آن شود که شورای زنان لایحه‌ای برای رفع ظلم از زنان تهیه کنید، چه بخش‌هایی از این لایحه را مورد استفاده قرار می‌دهید؟
لایحه‌ای که برای این موضوع آماده می‌شود باید به جای ماده ۹ در ۳۳ صفحه با این همه گستردگی، دارای تعداد کمتری ماده باشد که موارد حد ظلم به زنان را پیش‌بینی کرده و ضمانات اجرای کارآمد و مؤثر برای پیشگیری از ظلم به زن و حمایت از زن ستم‌دیده پیش‌بینی کند. در مصادیق این ظلم‌ها، آسیب‌هایی که به مورد زن وارد می‌شود، رفتارهایی که ضرر و آسیب روانی به زن وارد می‌کند و موارد تبعیض و تعرض جنسی به زن باید حتماً ذکر شود و با استفاده از ابزارهای قانونی، هم از این ظلم‌ها پیشگیری شود و هم زمانی که در معرض این ظلم‌ها قرار گرفته‌اند به سرعت مورد حمایت قرار گیرند.

✽ بسا چه ابزاری می‌خواهید زنی را کسه در خانه تنگ می‌خورد نجات دهد؟ چگونه می‌خواهید دختری را که در خانواده مورد تجاوز قرار می‌گیرد یا کودکی که توسط پدر یا مادرش به فروش می‌رسد را نجات دهید؟

می‌توان همه افرادی که شاهد یا مطلع از چنین جنایت‌هایی هستند مسئول گزارش‌های قرار داد، به‌مأموران انتظامی آموزش داد که در موارد بحرانی به سرعت مداخله داشته باشند و زن مظلوم را از فضای وقوع این ستم نجات دهند. می‌توان پس از نجات زن از مکان وقوع این ظلم و ستم، ابتدا با مشورت با زن، قاضیل زن را در صورت دارا بودن صلاحیت‌های اولیه برای حمایت از این زن، مسئول حمایت او قرار داد. می‌توان از مشاور برای راهنمایی زن برای تغییر وضعیت او به وضعیت مطلوب روانی و از پزشک ویژه برای درمان سریع صدمات جسمانی وارد بر زن استفاده کرد. می‌توان مجازات‌هایی برای آن که پس از زن چنین ظلم‌هایی کرده تعیین کرد؛ به گونه‌ای که بازدارنده بوده و زن بسا از ارتکبش به‌خانه چنین ستم‌هایی را تجربه نکند. می‌توان مشاورانی را مسئول ارائه مشاوره رایگان به شوهر یا پدر یا مادر قرار داد تا اگر امکان اصلاح مجازات دارد، این مسئله اتفاق بیفتد و البته راهکارهای دیگری که به برخی از آنها در مواد ۴۳ تا ۴۹ این لایحه‌هاشده است، شده و البته در این لایحه باید مجازات حبس را فقط به موارد لازم محدود کرد؛ چراکه اساساً نظام قضایی ما به دلیل محدودیت در ایجاد زندان‌های استاندارد هم‌اکنون نیز به دنبال مجازات‌های جایگزین حبس است.

از طرف دیگر است که باعث حذف یک طیف در زمان تهیه می‌شود.

محورهای اصلی اشکالات وارده به لایحه
۱. سوگیری و اشکال محتوایی، کیی‌پردازی از جامعه غربی و متعاقباً راهکارهای برآمده از همان نگرش و ناپایه گرفتن فرهنگ و عرف بومی.
۲. خشونت نسبت به زنان در خانواده را با خشونت‌های اجتماعی مخلوط کرده، به همین دلیل لایحه مذکور، نه این استت و نه ان یعنی بدون تفکیک کردن مشخص، هر دو را ناقص دیده چون ازاین‌رو که خشونت‌های اجتماعی آورده شده بسیاری از موارد در زمینه خشونت‌های اجتماعی هستند که مغفول مانده‌اند. مخلوط کردن باعث شده که لایحه نه بتواند خشونت‌های خانگی را

رفع خشونت از زنان با خانواده‌محوری یا کیی‌پردازی از غرب؟

متناسب با خواست جامعه اسلامی و به‌طور کامل پوشش دهد و نه خشونت‌های اجتماعی. هم خشونت خانگی را ناقص دیده و هم خشونت‌های اجتماعی را.

۳. لایحه به مجلس می‌رود که با تصویب شدن به قانون تبدیل شود تا بتواند مشکلات را در محکمه حل کند. قانون ضمانت اجرا می‌خواهد. بسیاری از مواد این لایحه صرفاً یک سفارش است بدون ضمانت اجرا و ضمانت اجرا و بدون سند راهبردی برای تهیه برنامه مدون است که باید توسط دستگاه‌ها به اجرا درآید. بسیاری از بندهای آن ازاین‌رو که ضمانت اجرا ندارد توان تبدیل‌شدن به قانون را هم ندارد یعنی در حد خطای مشخص نیست و مجازاتی هم تعیین نشده ازاین‌رو می‌شود یک سفارش.

یکی از مدامه‌های ازاین‌دست به عنوان مثال برای نمونه آورده می‌شود: ماده ۸۴ – سازمان صداوسیمیا مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد:

(الف) تهیه و تنظیم برنامه‌های دیداری و شنیداری و انتشار آن‌ها.

(ب) فراهم نمودن زمینه برای سایر دستگاه‌های اجرایی و نهادهای غیردولتی فعال در امور زنان جهت تهیه و انتشار برنامه‌ها و مطالب مربوط به اهداف این قانون؛

(پ) جلوگیری از انتشار و پخش برنامه‌ها و مطالب ترویج‌کننده خشونت از طریق رسانه‌های همگانی و تهیه دستورالعمل‌های لازم در این خصوص.

به همین شکل تکلیف قوه قضائیه، وزارت‌های کشور، بهداشت، امور خارجه، راه و شهرسازی، تعاون، علوم، آموزش‌وپرورش، فرهنگ، و نیروی انتظامی، شهرداری‌ها، کانون وکلا و سازمان بهزیستی را در ماده‌های دیگر آورده.

ماده‌های ازاین‌دست نشان می‌دهد که لایحه مذکور بیشتر از این‌که بتواند قانونی با ضمانت اجرا باشد یک سند راهبردی برای تهیه برنامه مدون است

برای کل سیستم. سندی که بر اساس آن برنامه‌هایی برای دستگاه‌ها باید نوشته شود که معاونت زنان و خانواده ریاست‌جمهور را موظف می‌کند اقدامات

لازم برای اجرایی شدن آنها را پیگیری کند. البته اگر برنامه هم باشد هنوز اشکالات اساسی محتوایی تعارض با فرهنگ جامعه خودمان به آن وارد است.

موازی‌کاری و حذف ستاد ملی از خانواده

این لایحه در ماده ۷۰ شورای ملی را معرفی کرده که راهبردا، برنامه‌ها، خطمشی‌ها و تعیین اولویت‌ها، مطالعات نظری، پایش و ارزیابی عملکرد، ارائه گزارش جامع، ارائه پیشنهادها، اصلاح، تأیید محتوای آموزش‌های عمومی و تخصصی و ازاین‌دست کارها را انجام دهد.
همین ماده نشان می‌دهد که آنچه تهیه‌شده یک سند است که لازم است مبنای برنامه‌ریزی برای فعالیت همه دستگاه‌ها برای رفع خشونت باشد. پس لایحه‌ای نیست که به‌عنوان قانون خطای و مجرمتش معلوم باشد و ضمانت اجرا هم داشته باشد بلکه یک دستورالعمل برای کل نظام برای حرکت و فعال

این لایحه که بنا دارد، به خشونت اجتماعی هم بپردازد لازم است تا

این لایحه که بنا دارد، به خشونت اجتماعی هم بپردازد لازم است تا